

Malomárok (Kiss J. u. vége)

10.

Az „Iskolát”, a várostól a Gyöngyös patak és a Malomárok választja el. A hídon megállva Kőszegi Imre emlékéét idézhetjük. Kőszegi Imre 1903-ban született Kőszegen, jellemzően ifjúsági történelmi regények szerzőjeként ismert. Regényeinek „alapanyagát” Kőszeg városa és a város történelme jelenti; a Malomárok történetesen A diákszázad becsülete című regényének az egyik helyszíne.

Kőszegi temető (Temető u. 5.)

11.

A belvárosba visszatérve, a séta zárásaként kereshetjük fel a városi temetőben Kristóf Ágota nyughelyét. Az 1935-ben született írónő Svájcban, Agota Kristof néven vált francia nyelvű műveivel európai hírnév. Kőszeghez gyermekkorra és legjelentősebb művei fűzők. 11 esztendő telt el családjával a városban a II. világháború után. Legnagyobb írói sikert eredményező regénye, A nagy füzet a városban játszódik. Az írónő 2011-ben Svájcban hunyt el, hamvait – végakaratának megfelelően – a kőszegi temető őrzi.

TÖBB NYOMON
Kőszegen

Séta az
irodalmi
emlékhelyekre

Sétaútvonalak Kőszegen

Séta az irodalmi emlékhelyekre

Kőszeg város története során számos alkalommal kapcsolódott be az egyetemes és a magyar irodalom történetébe. Országos, sőt európai híró alkotóknak, műalkotásoknak volt szülőhelye a város, de van, akit a Kőszegen töltött néhány esztendő ihletett meg, s ennek nyomán keletkezett vers, novella, regény. A séta célja, hogy – elsősorban a Belvárosra fókuszálva – felkeresse és bemutassa azokat a helyeket, amelyek kapcsolatba hozhatók alkotók és/vagy műalkotások emlékével.

Városkút (Jurisics M. tér)

1.

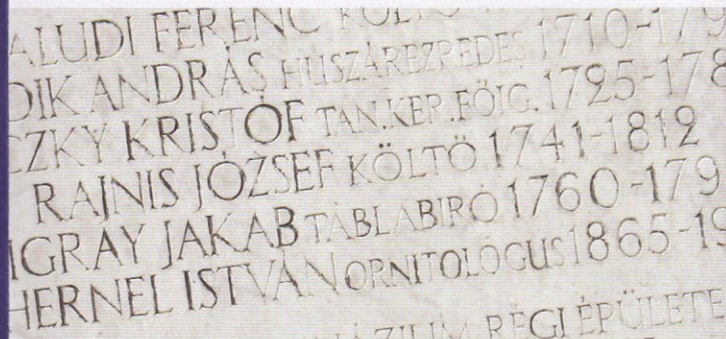
A séta kiindulópontja a Belváros szíve, a Jurisics Miklósról elnevezett tér. A Városkútnál állva a tér 7. számú háza, a Sgraffitos ház hívja fel magára elsőként a figyelmet. A művészettörténeti értékei révén is figyelemre méltó épület homlokzatán latin nyelvű idézet olvasható (Non est volentis neque currentis, sed miserentis Dei) Szent Pál egyik leveléből: ez a mondat adja az Iskola a határon című regény két fejezetének címét. A mű szerzője Ottlik Géza 1923 és 1926 között volt kőszegi diák, az itt töltött három esztendő emlékét (is) megörökíti Európa-hírű regénye.

Egykori gimnázium (Jurisics M. tér)

2.

A Városkúttól a vár felé a Rájnis utcán visz az út. Rájnis József a 18. századi magyar kultúra meghatározó alakja volt, Kőszegen született 1741-ben, iskoláit is a városban végezte a jezsuita gimnáziumban. Kazinczy Ferenc barátjaként a nyelvújítási mozgalom kiemelkedő alakja volt, nevéhez fűződik a kor egyik legjelentősebb irodalmi/nyelvi vitájának, az ún. prozódiai vitának az elindítása. Szülővárosát több versében is megidézte.

Bencés rendház (Rájnis J. u. 2.)

3.

Faludi Ferenc emléktáblája

Rájnis József szeretve tisztelt tanára, Faludi Ferenc 1704-ben, Németújvárott született. Először tizesztendős korában került a kőszegi gimnáziumba, majd 1751-től 1754-ig újra Kőszegen találjuk, mint a jezsuita gimnázium rektorát. Faludi irodalmi munkássága tudós jezsuitaként fordításokkal indult, majd időskorában, Rohoncon teljesedett ki: itt született az a 42 versből álló kis, kéziratot kötet, amelynek verseiről Weöres Sándor azt tartotta, hogy velük kezdődött a modern magyar irodalom.

*„Fortuna szekerén okossan ülly,
úgy forgasd Tengelőt s hogy ki ne düllly”*

1714-TŐL A KŐSZEGI GIMNAZIUMBAN
TANULT, MAJD HÁROM ÉVIG TANÍTOTT
FALUDI FERENC

1704 - 1779

KÖLTŐ, MŰFORDÍTÓ.

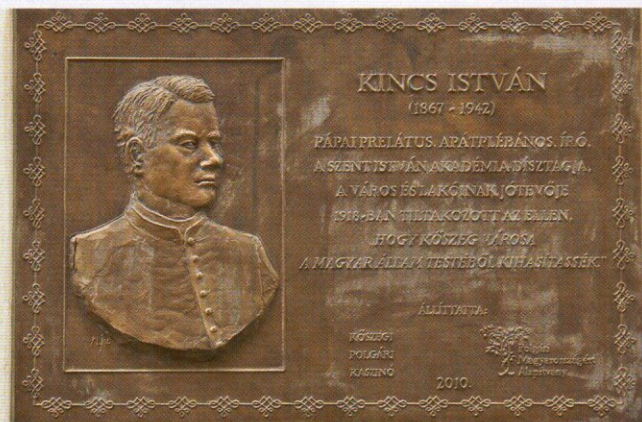
A

„NEMES ERKÖLCSŰ, DERÉK FERFI, AKI BÉKÉBEN
ÉL MINDENKIVEL, AZ EMBEREKKEL, ÖNMAGÁVAL
ÉS ISTENNEL.”

SZ. GY.

Kincs István emléktáblája (Kincs István köz) 4.

A Szent Jakab- és Szent Imre-templomok közt, utóbbinak falán találjuk Kincs Istvánnak, Kőszeg egykori apátplebánosának emléktábláját. Kincs szépirodalmi munkái (elbeszélések, regények) nagyrészt Kőszeghez és a város környékéhez kapcsolódnak. A 20. század elejének országos híró alkotóját Mikszáth Kálmán és Gárdonyi Géza mellett emlegették a magyar irodalomban.

Szent Jakab-templom (Jurisics M. tér) 5.

Fikció és valóság kapcsolatán gondolkoztathat el a Szent Jakab-templom. Altemplomában minden bizonnyal egy irodalmi hősnő nyugszik: Széchy Mária, a 17-18. század „bestsellerének”, Gyöngyössi István Márssal társalkodó murányi Vénuszának női főszereplője. A barokk elbeszélő költemény első kiadása 1664-ből való, majd a második kiadás (1704) után többször is megjelentették. Egy főúri házasságkötést mesél el, Wesselényi Ferenc nádor és Széchy Mária lakodalmát. A Wesselényi-féle összeesküvés lelepleződése és a nádor halála után Széchy Máriának Kőszeget jelölték ki kényszerlakhelyül, itt hunyt el 1679-ben.

Chernel K. utca, Torkos ház (Chernel K. u. 2.) 6.

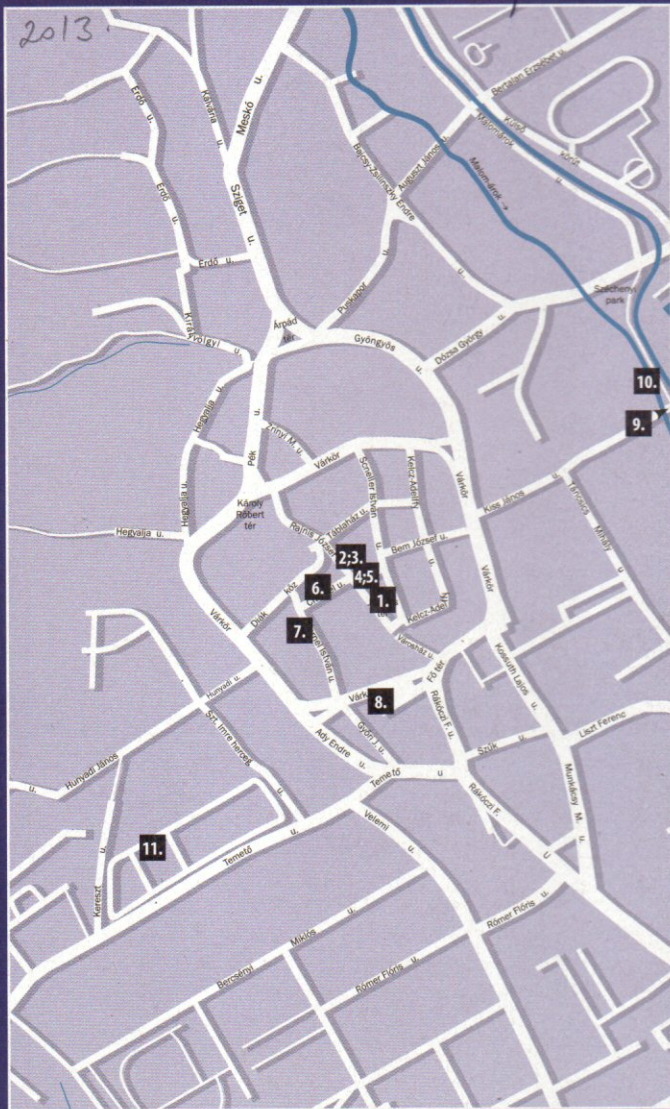
Torkos László költő 1839-ben Kőszegen született, Budapesten hunyt el 1939-ben. Az irodalmárokat összefogó Kisfaludy Társaság, majd később a Petőfi Társaság tagja volt, élénken részt vett a 19. század végének illetve 20. század elejének magyarországi irodalmi közéletében. Verseskötetei, verstani munkái, esztétikai írásai jelentek meg.

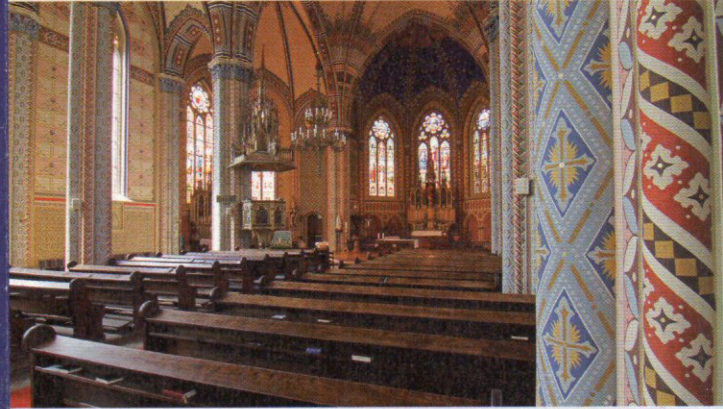
Chernel-palota (Chernel K. u. 10.) 7.

Bár Chernel Istvánt elsősorban természettudósként ismerjük, érdemes megállni a szülőháza előtt egy pillanatra, s felidézni a jórészt publikálatlan, kéziratban megmaradt verseit. Ezek az alkotások még diákkorában keletkeztek, nem is esztétikai értékeik révén irányítják magukra a figyelmet elsősorban: sokkal inkább azért, mert egy olyan kort idéznek, amelyben még magától értetődő volt, hogy egy művelt fiatalember versben tudjon vallani érzéseiről, szülővárosáról és arról a világról, amely körülveszi.

A Chernel utcán a történelmi belváros városfalait elhagyva a Jézus Szíve-templom magasodik. Itt a templomban található Székely Lászlónak, a Kincs Istvánt követő kőszegi apátlébánosnak emléktábláját. Székely 1894-ben, Budapesten született, 1938-ban került Kőszegre. A Vas megyei irodalmi közélet jelentős alakja volt, egyik alapítója a szombathelyi Faludi Ferenc Irodalmi Társaságnak. Versei, gyermekkönyvei jelentek meg, meghatározó barátja volt Weöres Sándornak, amiről fennmaradt levelezésük is tanúskodik.

Dr. Nagy László EGYMI (Kiss J. u. 31.)

9.

Ha kilépünk a Jézus Szíve templom kapuján, s rátekintünk a jobbra álló Arany Strucc Szállodára, lényegében már az Iskola a határon című regény terébe lépünk. A regény szerint itt töltött néhány éjszakát az egyik főhősnek, Medve Gábornak az édesanyja, amikor pedig elindulunk a Dr. Nagy László EGYMI, az egykori Hunyadi Mátyás Alreáliskola felé, ugyanazt az utat járjuk be (fordított irányban), amit a regényben Medve az első naplóbejegyzésében gondolatban végigjárt. Ottlik Géza 1923 és 1926 közt volt a katonai iskola tanulója, s az itt töltött éveknél köszönheti a magyar irodalom az Iskola a határon című regényét. Az épületegyüttesben felkereshetők a regény meghatározó helyszínei (étkezdé, az egykori kápolna, kórház stb.), a parkban sétálva pedig megsejthet valamilyen abból az atmoszférából, amely a regény egészét meghatározza.

Kiadja: Kőszeg Város Önkormányzata
Összeállította: dr. Bokányi Péter
Grafika, fotó: Trifusz Péter

TÖBB NYOMON
Kőszegen

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 636 636

MÁSTARSZLAG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

ÚJ SZÉCHENYI TERV